

MESURA DE GOVERN

CAMPANYA PER AFAVORIR ELS DESPLAÇAMENTS A PEU A LA CIUTAT

1.- INTRODUCCIÓ

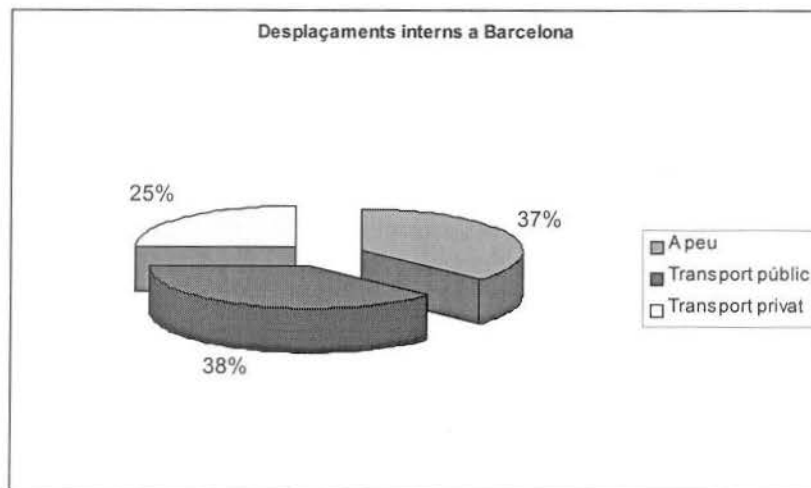
Barcelona és una ciutat que, per les seves característiques físiques (extensió, orografia i climatologia), ofereix unes excel·lents condicions per facilitar els desplaçaments a peu. També el fet de ser una ciutat densa i compacta, així com l'existència d'una àmplia oferta comercial, de serveis públics, culturals, educatius i sanitaris en el teixit urbà de cada barri, afavoreixen els recorreguts a peu.

Des de fa anys, l'Ajuntament de Barcelona ha fet una aposta clara per recuperar l'espai públic com a espai de relació i convivència. Restringir el pas de vehicles en molts carrers, eixamplar voreres, crear nous passejos i zones verdes, i impulsar polítiques de mobilitat i accessibilitat per promoure els desplaçaments a peu són algunes de les actuacions dutes a terme amb aquesta finalitat.

Barcelona ha signat la Carta Europea dels Drets dels Vianants, aprovada pel Parlament Europeu l'any 1988 i, en el marc del Pacte per la Mobilitat, té com un dels seus objectius augmentar la superfície i qualitat dels espais dedicats als vianants. Aconseguir un espai públic amb criteris de sostenibilitat també és un dels principis que inspiren l'Agenda 21 de Barcelona.

2.- DADES SOBRE ELS DESPLAÇAMENTS A PEU

Moure's a peu és una de les formes de desplaçament majoritàries a Barcelona, fins al punt que suposa el **37% dels desplaçaments** que es fan a l'interior de la ciutat.

El número de viatges a peu creix any rera any a Barcelona. L'any 2001 es van registrar **1.624.307 desplaçaments a peu** en un dia feiner, la qual cosa representa un increment del 1,2% respecte el 2000.

Barcelona és una de les ciutats europees on es realitza un major nombre de desplaçaments a peu.

3.- ACTUACIONS DESENVOLUPADES A FAVOR DELS VIANANTS

En el marc d'aquesta línia d'actuació prioritària, l'Ajuntament impulsa des de fa anys un seguit de polítiques i iniciatives dirigides a donar compliment a dos grans objectius:

- **Augmentar la superfície de l'espai destinat als vianants.**
- **Millorar la qualitat de la mobilitat a peu.**

En base a aquestes dues prioritats, les actuacions desenvolupades són les següents:

3.1.- Ampliació de voreres i nous espais de passeig

La circulació de persones per la via pública requereix disposar d'uns espais que garanteixin la seguretat i el confort en les activitats diàries dels que es desplacen a peu.

L'Ajuntament està duent a terme des de ja fa alguns anys una política d'eixamplament de voreres, amb l'objectiu de guanyar espai per als vianants i millorar-ne així la seguretat.

Les darreres actuacions importants impliquen guanyar espai per als vianants al passeig Maragall, al passeig de Valldaura, a l'avinguda Madrid i als carrers Provença, Joan Güell, Galileu, Ribes, i a la plaça Bonanova.

Un altre exemple important de recuperació d'espai per als vianants és la cobertura de diferents trams de la Ronda del Mig. Així, en aquest moment, els trams que ja s'han cobert i urbanitzat (Antoni de Capmany – c. de Sants; avinguda Madrid – travessera de Les Corts) han suposat guanyar 33.500 metres quadrats de nou passeig per als vianants. Els trams que es troben en fase de cobertura comportaran guanyar 35.000 metres quadrats més.

3.2.- Zones destinades a vianants

Avui en dia, Barcelona disposa de més de 435 carrers exclusivament destinats als vianants (una superfície equivalent a més de 130 hectàrees). Aquestes vies estan situades principalment al districte de Ciutat Vella i al voltant dels nuclis històrics dels diferents districtes i dels mercats municipals.

Des de l'any 1952, quan el carrer Escudellers es va convertir en la primera via de Barcelona en què es retornava la prioritat absoluta als vianants, les zones per a vianants han demostrat diverses avantatges: creen un entorn agradable i segur, revitalitzen la vida comercial, aporten nous espais públics a l'animació i la convivència, disminueixen la contaminació acústica i pacifiquen el trànsit.

Alguns d'aquests carrers destinats a vianants disposen d'un sistema automàtic d'accés de vehicles a través de pilones retràctils, que permet l'accés als veïns i treballadors a la zona, als vehicles de càrrega i descàrrega, als taxis i als serveis d'emergències. Durant l'any passat, es van instal·lar 10 punts més de control d'accessos per vehicles mitjançant pilones.

Una altra de les actuacions que es duen a terme en diferents barris la constitueixen els anomenats carrers de prioritat per als vianants (o passos de prioritat invertida). La iniciativa consisteix en elevar la calçada fins el nivell de la vorera per tal que els cotxes que hi circulen redueixin la velocitat al pas per aquell carrer, amb la qual cosa s'incrementa la seguretat dels vianants.

A banda de les actuacions en carrers i places, la ciutat disposa de 64 parcs i jardins d'ús públic amb una superfície de prop de 10 milions de metres quadrats (als que cal afegir el Parc de Collserola) en els quals els ciutadans poden descobrir la diversitat botànica i faunística que amaga Barcelona, així com els seus racons més tranquils.

3.3.- Carrers amb disminució de velocitat

En alguns carrers de barris residencials i de zones comercials, on el poc trànsit existent es limita sobre tot al de les persones que hi viuen o hi treballen, es limita la velocitat dels cotxes a 30 km/h. Normalment, aquesta mesura va acompanyada d'algunes restriccions físiques d'accés dels vehicles (voreres contínues, guals, estrenyiment de pas...).

3.4.- Accessibilitat

L'ús de la ciutat ha de contemplar les necessitats específiques de mobilitat de determinats col·lectius amb problemes concrets (persones amb disminució, gent gran...). Afavorir la mobilitat d'aquestes persones comporta suprimir barreres arquitectòniques i facilitar un trànsit còmode, amb la instal·lació de guals de fàcil accés a la vorera, la supressió de mobiliari urbà en determinades zones, la instal·lació de semàfors sonors per a persones invidents...

Una altra de les actuacions encaminades a millorar l'accessibilitat en indrets concrets consisteix en la instal·lació d'escales mecàniques en carrers molt costeruts o amb pendents accentuades. Barcelona té actualment 55 escales mecàniques de titularitat municipal en carrers amb grans pendents així com en els accessos a Montjuïc.

3.5.- Supressió de motos a la vorera

Per tal de disminuir el número de motocicletes que estacionen damunt de la vorera, l'Ajuntament està impulsant la creació de places d'aparcament per a motos a la calçada en tots els districtes de la ciutat. A finals de l'any 2001 hi havien 10.135 places, una xifra molt superior a la que existia en 1997 (1.907 places), i que augmenta progressivament per tal de retornar l'espai de les voreres als vianants.

3.6.- Senyalització per a vianants

Dins el conjunt de senyals informatives i direccionals a la via pública, l'Ajuntament fa especial atenció a aquells senyals destinats específicament a vianants, que informen sobre itineraris i orienten sobre com accedir a llocs significatius de la ciutat.

Algunes rutes turístiques, com la del Modernisme, disposen d'alguns senyals específics per difondre i estimular el seu recorregut a peu. En aquest sentit, cal fer esment de la nova senyalització per a vianants instal·lada als carrers propers al parc

Güell, amb motiu de l'Any Gaudí, que marca el recorregut a seguir i indica la distància que falta per arribar a aquest emblemàtic espai.

3.7.- Passos i semàfors per a vianants

L'Ajuntament realitza estudis sobre els diferents paràmetres que incideixen en la seguretat dels passos de vianants: condicions de l'espai per passar, senyalització, visibilitat, cicles semafòrics, temps d'espera i temps per passar, comportament de vianants i conductors, etc.

3.8.- Altres iniciatives relacionades amb l'anar a peu

-Camí escolar, camí amic. Es tracta d'una proposta d'educació per la mobilitat que pretén afavorir un accés segur i agradable en el trajecte d'anada i tornada de casa a l'escola i fer del carrer un entorn acollidor i formatiu per als nens.

-Barnatresc. Aquesta iniciativa, impulsada per l'Ajuntament en col.laboració amb l'Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès, barreja l'aspecte saludable que implica el caminar amb la realització d'una activitat cultural que comporta el descobrir la ciutat.

-Dia Sense Cotxes. La promoció ciutadana dels desplaçaments a peu ha estat un dels eixos de les edicions celebrades del Dia Sense Cotxes.

-Guia de senderisme dels parcs i jardins. L'Institut Municipal de Parcs i Jardins ha col.laborat en l'edició de la guia "Por los parques y jardines de Barcelona: guía del senderismo urbano", on es proposa descobrir la ciutat a través del coneixement dels seus espais verds.

4.- CAMPANYA INFORMATIVA "A PEU PER BARCELONA"

Tenint en compte tot allò esmentat, l'Ajuntament ha iniciat ara una campanya per sensibilitzar de la importància dels desplaçaments a peu i per informar del conjunt de serveis i polítiques que afavoreixen aquest mode de transport. Tot plegat fa que l'any 2002 sigui l'any de "l'anar a peu".

La campanya consta dels següents elements:

- **Campanya informativa "A peu és més a prop"**
- **Mapa "A peu per Barcelona"**
- **Publicació "Moure's a peu per Barcelona"**
- **Web "Moure's a peu" (www.bcn.es/apeu)**

4.1.- Campanya informativa "A peu és més a prop"

Sota el títol "A peu és més a prop", l'Ajuntament vol incentivar els recorreguts a peu com alternativa de mobilitat i com a complement al transport públic i explicar als ciutadans i ciutadanes de Barcelona, tots vianants, els beneficis de la caminada per la salut i el medi ambient.

La campanya, que compta amb la col.laboració de l'empresa Camper, proposa un seguit d'itineraris que expliquen perquè caminar pot ser la millor alternativa per moure's per Barcelona.

La campanya és visible per tota la ciutat a través dels següents elements:

- 5.000 cartells repartits per tota la ciutat.
- 600 banderoles pels carrers de la ciutat
- 300 opis (plafons publicitaris al carrer)
- 20.000 fulletons que es distribueixen a les oficines i punts municipals d'atenció al ciutadà (i també a les botigues Camper, empresa col.laboradora de la campanya).

4.2.- Mapa "A peu per Barcelona"

Aquesta publicació és una contribució a la promoció de caminar com a forma de desplaçament habitual per la ciutat i pretén ser una eina ciutadana emmarcada en el procés d'elaboració de l'Agenda 21 i en el Pacte per la Mobilitat.

"A peu per Barcelona" aporta informacions i consells útils sobre la pràctica de caminar: consells per a la seguretat dels vianants, activitats per fer a peu, informacions sobre els beneficis de caminar, informacions sobre la velocitat mitja segons edat i condicions, i el contingut de la Carta Europea dels drets dels vianants.

El mapa conté detalls dels carrers i zones amb prioritats per a vianants, dels parcs i jardins de la ciutat, de les escales mecàniques existents i del temps mig de recorregut a peu entre diferents punts de la ciutat.

4.3.- Publicació "Moure's a peu per Barcelona"

En el marc del Pacte per la Mobilitat, l'Ajuntament ha editat aquesta publicació, que té per objectius informar sobre la importància dels desplaçaments a peu per la ciutat i informar detalladament del conjunt d'actuacions dirigides a afavorir aquest mode de transport.

A partir del tercer objectiu del Pacte, que fixa la necessitat d'"augmentar la superfície i qualitat de la xarxa viària dedicada als vianants", el document ens acostava la ciutat com a espai de convivència i relació, destacant el fet que la seva essència és el contacte, l'intercanvi i la comunicació entre els seus habitants. Vol ser també una eina de sensibilització sobre la importància dels desplaçaments a peu per la ciutat i informar

del conjunt de serveis i polítiques que es fan a Barcelona per retornar espai públic als vianants i afavorir una mobilitat a peu més segura.

La publicació "Moure's a peu per Barcelona" es distribueix entre les associacions, entitats i associacions signants del Pacte per la Mobilitat, així com entre aquelles altres relacionades d'alguna manera amb el transport i la mobilitat sostenible.

4.4.- Web "Moure's peu" (www.bcn.es/apeu)

El passat 22 de setembre, coincidint amb el Dia Europeu Sense Cotxes, l'Ajuntament va posar en marxa aquesta pàgina web dedicada a les avantatges de desplaçar-se a peu per Barcelona.

La web ens permet observar el temps i la distància de recorregut a peu entre dos punts qualsevol de la ciutat, a banda d'informar sobre les zones i carrers de vianants de la ciutat, aconsellar sobre l' "equipament" d'un bon caminador o descriure els avantatges de la caminada.

Barcelona, 24 de maig de 2002